

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä	Diaarinumero EUR/2014/8837/09 02 01 01/2019/HÄMELY
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hankekoodi S21906	Tila Keskeneräinen

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi Pienten kuntien elinvoimaa	
Alkamispäivämäärä 1.2.2020	Päättymispäivämäärä 31.12.2021
Toimintalinja 3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus	
Erityistavoite 6.1. Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	
Kustannusmalli Flat rate 40 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Hartolan kunta	
Y-tunnus 0163734-5	Hankkeen WWW-osoite http://www.hartola.fi
Yhteyshenkilön nimi	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite	Yhteyshenkilön puhelinnumero

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Hankkeen avulla haettiin pienten reunakuntien alueella ylimatekunnallisia ja samalla paikallisia ratkaisuja, joilla madalletaan työttömän ja alueen asukkaan kynnystä koulutukseen ja työllistymiseen. Toiminta-alueen muodosti Sysmä ja Hartola Päijät-Hämeestä, Joutsa Keski-Suomesta ja Pertunmaa Etelä-Savosta. Kunnat muodostavat maakuntiansa reunoilla yhtenäisen työssäkäyntialueen, josta matkaa kaupunkikeskuksiin noin 60-100 km.

Koulutuksen paikalliseen saatavuuteen kokeiltiin uusia keinoja yhteistyössä työnantajien, yritysten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa. Työvoimansaataavuuteen kokeiltiin uusia virtuaalisia rekrytointitapoja ja yrittäjyyteen kannustettiin uudella yhteistyöllä ja koulutuksella.

Hankkeessa pilotoitiin ylimatekunnallinen kahden oppilaitoksen tutkintoon johtava lähihoitajakoulutusmalli, jolla haettiin ratkaisua pienten kuntien hoiva-alan työvoimapulaan. Koulutus toteutettiin yhteistyössä Gadian, Salpauksen ja alueen työnantajien kanssa. Lähihoitajatutkinto muodostui alueella toteutettavista lähiopinnoista, etäopinnoista ja painottui työssäoppimiseen. Alueella toteutettu koulutus herätti runsaasti kiinnostusta ja koulutukseen saatiin runsaasti hakijoita. Syitä hakeutua koulutukseen olivat opintojen ja työssäoppimispaikkojen läheinen sijainti, hyvät työllistymisnäkymät, opiskelun työelämäpainotteisuus, saavutettu tutkinto ja opintojen sopiminen elämäntilanteeseen. Suurin osa koulutuksessa jatkaneista ilmoitti, ettei olisi voinut osallistua koulutukseen, jos sitä ei olisi toteutettu paikallisesti.

Myös oppilaitokset kokivat jalkautumisen maakuntiin ja paikallisen yhteistyön arvokkaaksi. Oppilaitosten mielestä hankkeen toiminta oli erittäin ajankohtaista mietittäessä tulevaisuuden koulutusratkaisuja reuna-alueiden työpaikkojen tarpeeseen myös valtakunnallisesti. Hankkeen avulla myös oppilaitosten yhteistyö syveni ja oppilaitokset kokivat oppineensa toisiltaan.

Hankkeessa toteutettiin yrittäjyyteen kannustava koulutuskokonaisuus, jonka toteutuksessa hyödynnettiin alueella jo toimivia yrittäjiä, alueella toimivia asiantuntijaorganisaatioita, sekä myös vapaa-ajan asukkaita. Yrittäjyyttä edistettiin myös verkostotyöllä, tapahtumien ja tapaamisten avulla.

Työnantajan ja työntekijän väliseen matalankynnyksen kohtaamiseen luotiin Nelivoimaa.fi palvelu. Alueelta löydettiin palveluun runsaasti piilotyöpaikkoja, joihin työllistyi hankkeen toimenpiteiden avulla noin 70 hlö. Myös ikääntymässä oleville yrittäjille haettiin jatkajia Nelivoimaa.fi palvelun avulla.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

The project sought supra-provincial and, at the same time, local solutions in the small periphery area to lower the threshold for education and employment for the unemployed and residents of the area. The operating area consisted of Sysmä and Hartola from Päijät-Häme, Joutsa from Central Finland and Pertunmaa from Southern Savonia. Municipalities form a unified employment area on the outskirts of their provinces, with a distance of about 60 -100 km to the city centers.

New ways of accessing education locally were tested in collaboration with employers, businesses and provincial actors. New virtual recruitment methods were tried out for access to the workforce, and entrepreneurship was encouraged through new forms of cooperation and training.

The project aim was to find the solution for small municipalities care area undermanning and same time piloting two multi-provincial academies collaboration to build model of nurse examination. The education implemented co-operation with Gradia, Salpaus and employer in the area. The degree in nursing consisted of contact studies, distance learning and on-the-job learning. The training carried out in the area attracted a great deal of interest and attracted a large number of applicants. The reasons for applying for education were the close location of studies and work-based learning places, good employment prospects, the emphasis on studying in working life, the degree obtained and the adjustment of studies to the life situation. The majority of those who continued their training reported that they would not have been able to participate in the training if it had not been conducted locally.

Educational institutions also found the introduction to the provinces and local co-operation valuable. According to the educational institutions, the activities of the project were very topical when considering future training solutions for the need for jobs in peripheral areas also nationwide. Through the project, the co-operation between the educational institutions also deepened and the educational institutions felt that they had learned from each other.

The project implemented a training package that encourages entrepreneurship, utilizing entrepreneurs already operating in the area, expert organizations operating in the area, as well as leisure residents. Entrepreneurship was also promoted through networking, events and meetings.

The Nelinvoimaa.fi service was created to meet the low threshold between the employer and the employee. Plenty of hidden jobs were found in the area for the service, employing about 70 people through the project's measures. The Nelinvoimaa.fi service also sought out successors for aging entrepreneurs.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Hartola, Joutsa, Pertunmaa ja Sysmä muodostaa työssäkäyntialueen kolmen maakunnan reuna-alueilla. Matkaa maakuntien keskuskaupunkeihin Lahteen, Jyväskylään ja Mikkeliin on noin 60-100 km. Alueen väestöpohja on alle 14 000 asukasta ja vähenee entisestään. Työllisyyspalvelut ovat murroksessa valtakunnallisesti ja myös maakuntien sisällä. Samaan aikaan työvoiman saatavuus huolettaa alueella. Ongelmat muun muassa hoivahenkilöstön saatavuudessa uhkaa alueellista palvelutuotantoa ja ihmisten tasavertaisuutta palveluiden saavutettavuudessa.

Työnhakijalle ja työnantajalle maakuntarajat ovat keinotekoisia ja toiminnalla halutaan vahvistaa reunakuntien työssäkäyntialuetta. Hankkeen avulla haetaan keinoja, joilla madalletaan työttömän kynnystä palveluihin ja koulutukseen ja sitä kautta työllistymiseen. Toisaalta myös työvoimansaataavuutta parannetaan vahvistamalla alueellisen työssäkäyntialueen yhteistyötä.

Hankevalmistelussa hyödynnettiin aiemman hankeyhteistyön kokemuksia ja toimijoiden syventynyttä luottamusta. Hanketta valmisteltiin yhteistyössä TE-toimistojen, oppilaitosten ja kuntien kanssa. Gradia ja Salpaus oli mukana aiesopimuksella ja Esedu suullisella sopimuksella.

Hanketyöresurssia tarvittiin paikallisesti toteutettavien koulutus- ja toimintamallien kehittämiseen sekä maakunta- ja kuntarajat ylittävien monialaisten toimijatahojen yhteistyön koordinoimiseen.

Hankkeen kärkitavoitteet:

TAVOITE 1. Pilotoidaan ylimaakunnallinen koulutusyhteistyömalli hoiva-alalle. Koulutuksen avulla edistetään yhdenvertaisuutta koulutuksen ja työvoiman saatavuudessa, sekä madalletaan kynnystä osallistua alueella toteutettavaan koulutukseen.

Ylimaakunnallinen Lähellä lähihoitajaksi -koulutusmalli luotiin alueen työnantajien, oppilaitosten, TE-hallinnon ja kuntien kanssa. Koronan takia koulutuksen suunnittelu siirtyi heti verkkototeutukseen. Oppilaitosten, TE-hallintojen ja työnantajien innostunut mukaan tulo hankkeen alussa oli merkittävä tekijä koulutussuunnittelun etenemiselle. Ylimaakunnallisesta laajasta toimijajoukosta johtuen, hankkeen koordinoitavuudessa huomioitavaa oli "oikeiden avainhenkilöiden" löytyminen eri organisaatioista ja koko hankkeen ajan runsas yhteyshenkilöiden vaihtuvuus.

Koulutusyhteistyömallin aloitusvaiheen perustaksi asetettiin kolmen oppilaitoksen yhteistyö. Alkukesän -20 ennakkomarkkinointikampanjan jälkeen Esedu jäi yhteistyömallista pois, koska koki kolmen oppilaitoksen toteutuksen olevan yhdellä ryhmällä liian raskas ja kustannustehoton. Suunnittelua jatkettiin Gradian ja Salpaus-yhteistyöhön pohjautuen, jossa lähihoitajatutkinto muodostuu alueella toteutuvista lähiopinnoista, etäopinnoista ja työssäoppimisesta.

Gradian syyskuussa -20 käynnistämä koulutushaku oli avoin työttömille työnhakijoille, omaehtoisille ja oppisopimusopiskelijoille. Laajan kohderyhmän perustana oli riittävän iso ryhmän saaminen, jotta koulutus saadaan toteutukseen. Koulutusmarkkinoinnissa (monikanavaisesti oppilaitosten, TE hallinnon ja hankkeen yhteistyönä) korostettiin paikallista toteutusta ja hyviä työllistymisnäköymiä alueelle. Koulutushaku sai medianäkyvyyttä ja runsaasti hakijoita (40).

Oppilaitokset kokivat yhteistyön antoisaksi, mutta kahden oppilaitoksen malli yhden tutkinnon toteuttamisessa koettiin paljon työtä vaativaksi ja toi epätietoisuutta myös opiskelijoille ja työssäoppimispaikoille. Jatkossa yhden oppilaitoksen toteutusmallia kannattivat kaikki hankkeessa mukana olleet sidosryhmät.

Hanke suoritti oppilaitosten kanssa yhteistyössä koulutustarvekartoituksen syksyllä -21 myös laajennetulle teollisuustoimialalle. Kysymyslomake lähetettiin sähköisesti puu- ja metallialan toimijoille. Tavoitteena oli kartoittaa tarkemmin alan työvoimantarvetta ja muodostaa toimijoista

alueellinen verkosto, joissa toteutettaisiin jatkossa paikallisesti koulutusta yhden oppilaitoksen mallilla. Hankeajan päättymisen vuoksi, hanke ei ehtinyt koordinoita uuden koulutusmallin suunnittelun käynnistämistä. Oppilaitokset tahoillaan tekevät yhteistyötä toimialan suurempien ja mahdollisuuksien mukaan myös pienempien yritysten kanssa. Yhteisen verkoston luomiseen ja koordinointiin tarvitaan hankkeen kaltainen taho myös jatkossa ja veturiyrityksiä alueelta.

TAVOITE 2. Pilotoidaan ja otetaan käyttöön ylisaakunnallinen yhteistyön malli yrittäjyyden edistämiseen.

Aluksi kartoitimme alueella jo olevat ja alkavat työvoimapoliittiset yrittäjäksi/kevytyrittäjäksi koulutukset syksyn -20 osalta. Siinä hetkessä Etelä-Savon alueella oli runsaasti yrittäjäkoulutustarjontaa, Keski-Suomen alueella vähän ja Hämeen alueella ei enää alkavia koulutuksia loppuvuoden aikana. Yhteistyössä maakuntien ELYjen ja TE-hallintojen kanssa sovimme rajat ylittävistä yhteistyöstä, jossa hankekuntien yrittäjäkoulutuksesta kiinnostuneet voivat hakea Etelä-Savon alueella loppuvuodesta -20 käynnistyviin verkkokoulutuksena toteutettaviin yrittäjävalmennuksiin. Hanke toteutti koulutuksien markkinoinnin hankealueella.

Marraskuussa -21 toteutimme uudenlaisen Potkua yrittäjyyteen paikallisin voimin keskustelutilaisuuksien sarjan yrittämisestä kiinnostuneille. Toteutuksen yhteistyökumppanina oli paikallinen Itä-Hämeen Opisto. Valmentajina ja kokemusasiantuntijoina toimi alueen yrittäjät, vapaa-ajanasukkaat ja elinkeinon kehittämisestä vastaavat. Valmennus oli yrittäjyydestä vastaava haaveille tai jo yritystoiminnan alkumetrejä ottaville, jotka tarvitsevat sparrausapua suunnitelmien eteenpäin viemiseen. Tapaamisissa asiantuntijoiden lisäksi sparrareina toimivat jo aloittaneet yrittäjät. Potkua yrittäjyyteen kokonaisuus sisälsi kolme tapaamiskertaa kaikissa kunnissa. Kaksi ensimmäistä on osallistujille yhteisiä ja ne järjestettiin marraskuussa samansisältöisesti Hartolassa, Joutsassa, Pertunmaalla ja Sysmässä. Kolmas tapaaminen on henkilökohtainen ja järjestetään tapaus- ja kuntakohtaisesti tilanteeseen sopivalle asiantuntijalle. Ohjelmaan mukaan saatiin 25 yrittämisestä kiinnostunutta tai jo yritystoiminnan aloittanutta alueelta.

Yrittäjyyden edistämiseen järjestettiin ensimmäinen yhteinen Nelivoimaa Yrittäjähäppäeninki -tapaaminen Joutsassa elo-syyskuun vaihteessa -21. Mukana oli viitisenkymmentä yrittäjää hankealueelta ideoimassa yhteisiä jatkotoimenpiteitä.

Yrittäjyyttä ja sukupolvenvaihdoksia edistettiin tiedottamisen ja Nelivoimaa.fi palvelun avulla. Saimme hankkeen aikana alueelta viisi toimintansa lopettamista/sukupolvenvaihdosta harkitsevaa, ikääntynyttä yrittäjää hankkeen toimenpiteiden piiriin. Kirjoitimme myös sukupolvenvaihdoksesta ja yrittämisestä alueella plogi -kirjoituksia Nelivoimaa.fi palveluun.

Yrittäjyyttä kannustettiin kokeilemaan myös alueellisen Pop Up ravintolapäivän avulla. Yhteistyötä tapahtuman järjestämisessä tehtiin 4H-yhdistyksien, erityisesti Toivakka-Joutsan 4H-yhdistyksen Mahdollisuuksia ja massia -hankkeen kanssa. Pop Up -ravintolapäivänä 10 innostunutta kokkaajaa perusti kahvilan tai ravintolan oheisohjelmineen yhdeksi päiväksi, joissa asiakkaita kussakin kävi 20-250 välillä. Hanke tuotti myös Nuori yrittäjyys teemaisia plogi-kirjoituksia alueen nuorista yrittäjistä.

TAVOITE 3. Pilotoidaan matalankynnyksen digiaikainen rekrytointimalli työvoiman saatavuuteen ja työllistymiseen.

Yhteistyökumppaniksi alustan tekniseen toteutukseen valittiin kilpailutuksen kautta Joutsan Seutu. Hanke osallisti myös alueen asukkaita suunnitteluun liittyvällä nimikilpailulla, jonka kautta alustan nimeksi tuli Nelivoimaa.fi. Palvelu avattiin käyttöön elokuussa -20.

Nelivoimaa.fi palvelussa työnantajat voivat ilmoittaa työpaikoista matalalla kynnyksellä. Piilotyöpaikkojen löytämiseksi hanke jalkautui työpaikoille ja kannusti palvelun käyttöön. Työnantajien kanssa valmisteltiin kuvalliset työpaikkahakemukset ja sen jälkeen nostettiin paikat hankkeen some-kanaville aktiiviseen markkinointiin, hankkeen verkostoihin ja alueellisille työllisyystoimijoille. Nelivoimaa.fi palveluun saatiin 108 työpaikkailmoitusta. Reilussa vuodessa (1v3kk) kävijöitä sivustoilla oli 53 961. Nelivoimaa.fi sivustoilla näkyvät myös alueella auki olevat TE-hallinnon työpaikat kootusti.

Työnhakijoiden ja työnantajien suuntaan viestinnän kärkenä on ollut reunakuntien työssäkäyntialue. Työpaikkailmoitusta itsessään pidettiin käyntikorttina alueesta myös alueen ulkopuolelle.

Nelivoimaa.fi sivustot sisältävät myös yrittäjyyttä ja sukupolvenvaihdoksia tukevaa viestintää, työelämä tietoutta ja yritystarinoita. Sivustot toimivat myös hankkeen kotisivuina, jonne työstettiin hankkeen toiminnasta ja tapahtumista tietoa ajankohtaisiin osastolle. Sivustoille tuotettiin kolmekymmentä plogi-kirjoitusta ja vieraskynäkirjoituksia alueen monipaikkaisesti asuvilta julkaistiin viisi.

TAVOITE 4. Ylisaakunnallisen yhteistyön kehittäminen työllisydenhoitoon

Hanke teki kuntakerrokset heti hankkeen alussa kartoittaen tilannetta ja toiveita yhteistyölle. Ensimmäinen yhteinen alueellinen työpajatapaaminen toteutettiin Sysmässä syksyllä -20. Tapahtuman teemana oli, mitä kunnat voisivat oppia työllisyysasioissa toisiltaan ja millaisia yhteyspintoja löytyy. Tapahtuma jäi koronan takia myös ainoaksi ei virtuaaliseksi alueen työllisyystoimijoiden tapaamiseksi.

Työllisydenhoidon murroksessa hankkeen oli vaikea löytää yhteistä kosketuspintaa alueen työllisyystoimijoiden yhteistyön kehittämiseen.

Hankkeen avulla järjestettiin ensimmäinen virtuaalinen reunakuntien rekry -tapahtuma yhteistyössä Keski-Suomen-, Hämeen- ja Etelä-Savon TE -toimiston kanssa. Virtuaali Miittissä oli Versowood Hartolasta, Reponen Oy Joutsasta, Pelaser Oy Pertunmaalta ja Pääjänne Ovet Sysmästä hakemassa työntekijöitä. Miittiä markkinoitiin laajasti hankkeen avulla TE-hallintojen ja oppilaitosten yhteistyönä. Hanke tuotti tiiserin ennakkomarkkinointiin ja rekry-videot yrityksistä. Kuulijoita oli parhaimmillaan noin 40-50hlö.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

TAVOITE 1. Ylisaakunnallinen koulutusyhteistyömalli hoiva-alalle luotiin ja koulutus käyntiin paikallisella toteutuksella tammikuussa -21. Koulutus jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen kevään -22 ajan. Tavoitteena oli saada koulutukseen 20 työtöntä tai työttömyysuhan alaista. Soveltuvuuden arvioinnin jälkeen tammikuussa -21 koulutuksen aloitti 27hlö. Koulutuksen edetessä opiskelijoista osa on siirtynyt muille koulutuspoluille (hoiva-avustajaksi ja varhaiskasvatukseen) ja osa on lopettanut. Suuri osa lopettaneista on TE-hallinnon kautta koulutukseen tulleita, mikä osoittaa koulutusmallin vaatavuuden. Hankkeen keräämä oppilaitos, opiskelija ja työnantajapalaute tukee tätä väittämää.

Koulutuksen suunnittelu- ja toteutusvaiheessa oli alueelta mukana 13 työnantajayksikköä yksityiseltä, julkiselta ja 3.sektorilta. Reuna-alueiden työnantajien ja oppilaitosten yhteistyö vahvistui, joka mahdollistaa opiskelijoiden saamisen työharjoitteluun, työssä oppimaan ja tutustumaan mukana olevien kuntien työmahdollisuuksiin myös jatkossa. Koulutuksen avulla alueen työpaikat ovat saamassa neljätoista lähihoitajaa, pari hoiva-avustajaa ja pari varhaiskasvatuksen työntekijää työyhteisöihinsä.

Isojen oppilaitosten jalkautumista pieniin kuntiin voidaan jo itsessään pitää myönteisenä asiana ja merkittävänä prioriteetina pienten kuntien toimijoille ja työnantajille. Kokeilu osoittaa myös sen positiivisen seikan, että alueelta (pienistä kunnista) löytyy alasta motivoituneita hoivatyöntekijöitä, kunhan opintomalleja kehitetään maakuntaystävällisemmäksi. Oppilaitosten jalkautuminen maakuntiin ja uusien toimintamallien kehittäminen on jatkossa entistä tärkeämpää, kun oppimismuodot näyttävät painottuvan yhä enenevässä määrin työssäoppimiseen kaikilla toimialoilla.

Koulutuskokeilu osoitti, että lähelle tuotu koulutus madaltaa työttömän/ammattin vaihtajan tai muun opiskelijan osallistumista koulutukseen. Syitä hakeutua näihin opintoihin olivat muun muassa opintojen ja työssäoppimispaikkojen läheinen sijainti, hyvät työllistymisnäkyvät alueella, opiskelun työelämäpainotteisuus, tutkinto, opintojen sopiminen elämäntilanteeseen ja halu kehittyä vanhustyössä.

Oppilaitokset saivat mukana olosta kokemusta jalkautumisesta maakuntiin ja työelämäpainotteisesta koulutusmallista, muun muassa opetuksen suunnittelusta ja resurssoinnista, opiskelijavalinnoista, opintojen rakenteesta ja kestosta, oppilaitoksen ja työssäoppimispaikan vastuiden jakamisesta ja työpaikkaohjaajien roolin tärkeydestä.

TAVOITE 2. Yrittäjyys/elinvoiman säilyminen kulkevat pienissä kunnissa käsikädessä. Alueella on paljon ikääntyvien yrittäjien yrityksiä, joihin jatkajia on vaikea löytää ja prosessit ovat pitkiä. Haimme viidelle yritykselle jatkajaa hankkeen aikana. Kaksi yrittäjää sai jatkajan ja kolme näistä yrityksistä hakee edelleen toiminnalleen jatkajaa. Tietoisuus uusien yrittäjien tarpeesta alueella on lisääntynyt hankkeen ansiosta, mutta vaatii jatkossa paljon työtä ja uusia toimintamalleja, jotta pienten yritysten tarjoamat palvelut säilyvät pienissä kunnissa ja ikääntymässä oleville yrittäjille löytyy jatkajia.

TAVOITE 3. Nelinvoimaa.fi palvelun lanseeraus on vaatinut hankkeelta paljon viestintää ja työpaikkojen saaminen palveluun jalkatyötä alueen yrityksiin ja tapaamisia. Hankkeen edetessä yhteydenpito muuttui yhä enemmän kaksisuuntaiseksi, eli yhteydenottoja työpaikoista tulee hankkeen päätyttyä suoraan sähköposteihin, Nelinvoimaa-palautelomakkeella tai face messengerin kautta.

Nelinvoimaa.fi palveluun saatiin lähes sadan toimijan työpaikkailmoitus hankkeen aikana. Suurin osa ilmoituksista oli niin sanottuja piilotyöpaikkoja, joita työnantaja ei laittanut muihin kanaviin. Pelkän Nelinvoimaa.fi palvelun kautta alueelle työllistyi lähes 70hlö.

TAVOITE 4. Virtuaaliset Rekry tapatumat ovat tulleet jäädäkseen ja ovat jo osa TE-hallintojen toimintaa. Pienten kuntien Rekry Miitti tilaisuuden avulla mukana olevat yritykset saivat yhteydenottoja ja työntekijöitä vaihtelevasti. Päijänne Ovet sai rekrytoitua kaikki haluamansa työntekijät tapahtuman avulla ja Pelaser yhteydenottojen lisäksi myös muutaman työntekijän. Sen sijaan vähemmän yhteydenottoja/ei yhtään hakijaa sai Reponen Joutsasta. Versowoodin osalta ei pystytty määrittelemään, mitä kautta työnhakuun liittyvät yhteydenotot ovat tulleet.

Pienten kuntien Rekry Miitti -kokeilu sai myös TE-hallinnoilta kiitosta ylimatekunnallisesta yhteistyöstä ja uudenaikaisesta ajattelusta. Virtuaaliset toteutetut rekry -tapahtumat olivat tässä vaiheessa varsin uusia myös TE-hallinnoissa. Miittiä Teamsin avulla oli kokeiltu aiemmin Keski-Suomessa. Etelä-Savon alueella oli tässä vaiheessa jo kokeilussa TE Live tapahtumat, jotka ovat tällä hetkellä laajemmin käytössä valtakunnallisesti.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Koulutusmallia jatketaan hankkeen päättymisen jälkeen. Hanke keräsi ja koosti koulutusmallin suunnittelusta ja toteutuksesta palautteen eri sidosryhmiltä. Koostettu palaute kokonaisuudessaan toimitettiin oppilaitoksille ja palaute käytiin läpi myös työnantajien ja oppilaitosten yhteisessä tapaamisessa. Koulutusmallin toteutus maakunnassa osoitti, että lähelle tuotu koulutus madaltaa koulutukseen hakeutumista. Koulutus tarjoaa erittäin hyvän polun työttömälle, työttömyysuhan alaiselle ja alanvaihtajalle ja siksi oli tärkeää saada myös oppilaitoksille näytystä siitä, että koulutusmalleja tulee kehittää maakuntaystävällisemmäksi.

Paikallisesti toteutettu yrittäjäksi keskustelutilaisuuksien sarja muodosti kuntiin ja alueelle yrittäjyydestä kiinnostuneista ja jo yrittäjänä toimivista hyvän verkoston toimivalle yhteistyölle myös jatkossa. Itä-Hämeen opisto ja alueen yrittäjähdistyksen kanssa on kehitteillä toimenpiteitä ja koulutusta, joilla alkavien ja uusien yrittäjien toimintaa voitaisiin tukea myös jatkossa. Tähän koulutuksen kehittämistyöhön on ajateltu myös hankerahoitusmahdollisuutta.

Nelinvoimaa.fi sivustot jäävät elämään Joutsan seudun ylläpitämänä ainakin kevään -22 ajan. Jatkossa sivustojen ylläpitämien vaatii edelleen kehittämistä ja koordinoitua, koska palvelun ei reilun vuoden toiminnan jälkeen ole vielä kustannustehokasta ja yhteistä koordinoitua hoidoa ei luonnollisesti ole. Palvelu itsessään sai paljon positiivista palautetta työnantajilta ja työnhakijoilta ja se koettiin helpoksi ja tehokkaaksi työkaluksi työnantajan ja työntekijän kohtaamiseen. Numerallisesti Nelinvoimaa.fi palvelu oli selkeästi hankkeen vaikuttavinta toimintaa ja sitä tulisi ehdottomasti jatkaa. Sivustojen edelleen kehitystyöhön, sisällöntuotantoon ja koordinointiin kaivataan vielä ulkopuolista hankerahoitusta hankkeen lyhyt kesto huomioiden.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiinko suunniteltu kohderyhmä vai tuli siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanke toteutui maantieteellisesti alueella, jolla se suunniteltiin toteutettavan eli neljän kunnan alueella, jotka sijaitsivat kolmen maakunnan reunoilla.

Hankkeen kohderyhmää olivat:

- työttömät työnhakijat, erityisesti kaikki alueen nuoret ja yli 50-vuotiaat
- Työhön palaavat ja ammatinvaihdosta suunnittelevat
- Alueen työ- ja opiskelumahdollisuuksista kiinnostuneet alueen ulkopuolella asuvat ja opiskelevat
- Yrittäjyydestä ja kevytyrittäjyydestä kiinnostuneet
- Välillisenä kohderyhmänä on koko paikallisyhteisö, koska parantunut työllisyys lisää elinvoimaa, parantaa yritysten toimintaedellytyksiä ja vähentää asukkaiden sosiaalisia ongelmia.

Jo hankehakemuksessa mainittiin, että pienen väestöpohjan takia kohderyhmää ei voi liaksi rajata esim. iän tai muun seikan takia.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeelle oli asetettu numeerisia tavoitteita seuraavasti:

Lähihoitajakoulutukseen saadaan koulutusmalli luotua ja sen aloittaa 20 hlö (mukana työttömiä ja työttömyysuhan alaisia). Koulutuksessa aloitti 27 hlö. Koulutukseen liittyvissä hankkeen toimenpiteissä oli mukana 35hlö (osallistuivat koulutuksen infotilaisuuksiin ja sen jälkeen hankkeen kustantamaan kahden päivän soveltuvuuden arviointiin). Koulutusmalliin liittyen ESR henkilötietolomakkeet saatiin kerättyä vain kahdeltakymmeneltä opiskelijalta koronan takia siirretystä etäopetuksesta johtuen.

Yrittäjäkoulutukset ja uravalmennukset 50hlö. Potkua yrittäjyyteen koulutuskierrokselle osallistui 27hlö. Heiltä kaikilta saatiin seurantatiedot kerättyä.

Uravalmennuksia ei toteutettu koronan takia ja yrittäjäkoulutuksen toteuttamiseen korona toi lisämaustetta, kun koulutukset menivät nettitoteutukseen. Yht äkkiä yrittäjäkoulutusta oli netin kautta tarjolla monenlaisia eri versioita laajoille kohderyhmille. Hanke oli mukana yliimaakunnallisessa Etelä-Savon TE -hallinnon tarjoamassa verkkokoulutuksessa ja sen markkinoinnissa, mutta emme pysty todentamaan tarkemmin osallistujia hankealueelta (TE-hallinnon tietosuoja).

20 työnhakijaa työllistyy alueelta hankkeen toimenpiteiden ansioista. Nelinvoimaa.fi palvelun löydettiin 108 piilo- ja muuta työpaikkaa alueelta, joihin työllistyi lähes 70hlö. Toiminta oli kuitenkin sen luonteista, että emme saaneet kerättyä työllistyneiltä henkilötietolomakkeita. Koko Nelinvoimaa.fi perustuu työntekijän kohdalta virtuaaliseen toimintaan.

20 yritystä tai kevytyrittäjää aloittaa alueella. Hankkeen toimenpiteissä mukana olleista tiedossamme on 12 yrityksen perustanutta tai kevytyrittäjänä aloittanutta.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Hankkeelle asetetut numeraaliset tavoitteet tuntuivat olevan poikkeuksellinen aika, alueen väestöpohja ja henkilöstöresurssi (1,4) huomioiden ylimitoitettuja. Toisaalta kehittämämme Nelinvoimaa.fi palvelun avulla työllistyi lähes 70hlö. Myös hankkeen pääpaino oli toimintamallien kehittämisessä ja indikaattorit eivät vastanneet laadullisiin tavoitteisiin. Laadulliset mittarit kuvaisivat paremmin toiminnan vaikuttavuutta huomioiden myös asukas- ja työttömien työnhakijoiden määrä alueella.

Hankkeessa saatiin hyvin edistettyä ne toimintamalleihin liittyvät hankkeelle asetetut kehittämistavoitteet, jotka edesauttavat aluetta työllistämässä, työvoiman saatavuudessa ja yrittäjyyden edistämässä. Toimintamallien kehitystyössä olevat tahot eivät olleet ns. hankkeen varsinaista kohderyhmää, vaikka pääpaino oli mallien kehitystyössä.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Hartolan kunnalla on pitkäaikainen kokemus ESR-hankkeiden hallinnoinnista. Hakija on hallinnoinut useita työllisyydenhoitoon ja aluekehittämiseen liittyviä hankkeita, joiden myötä on syntynyt vahvaa kokemusta hankehallinnoinnin lisäksi myös suuralueet ylittävistä työllisyydenhoidon yhteistyöhankkeista. Hartolan kunta hallinnoi myös edeltävää Pienten kuntien työkkäri -hanketta, jonka toteutuksessa omarahoitusosuudella olivat Jousa, Pertunmaa ja Sysmä. Sisällön toteutus perustui vahvaan yhteistyöhön alueen kuntien työllisyys- ja elinkeinon kehittämisestä vastaavien, TE-hallintojen ja oppilaitosten välillä. Isojen toimijoiden rantautumisella pieniin kuntiin toi lisäarvoa mukana oleville kunnille ja kuntien toimijoille lukuisen eri sidosryhmätapaamisten muodossa.

Yhteistyö myös mukana olevien kuntien kanssa oli saumatonta ja tiivistä kuntien välistä yhteistyötä ja luottamusta entisestään.

Jonkin verran vaikutuksia hankkeen tekniseen toteutukseen ja raportointiin on tuonut se, että Hartolan kunta on ulkoistanut kirjanpitoon, palkanmaksuun ja laskutukseen liittyviä palvelujaan. Kun organisaatio ohenee, ohenee myös läheltä saatavat tukipalvelut lisäten hankehenkilöstön hallinnointiin liittyvä asiantuntijuuden tarvetta ja ajankäyttöä.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Hankkeen riskeiksi oli arvioitu ongelmat yhteistyön rakentamisessa oppilaitosten, kuntien, TE -hallinnon ja yritysten kanssa toimepiteiden toteutuksessa. Riskit eivät toetuneet, vaan yhteistyö sujui moitteetta. Riskeiksi oli ennakoitu myös, ettei työttömiä hakijoita saada riittävästi koulutuksiin ja toimepiteisiin ja siksi toimepiteitä ei rajata pelkästään työttömiin. Kohderyhmän laajennus koko hankkeessa osoittautui oikeaksi ratkaisuksi. Viimeisenä arvioituna riskinä oli hankehenkilöstön vaihtuvuus, jolta vältyttiin. Projektipäällikön valinnassa kiinnitettiin huomiota laajaalaiseen osaamiseen ja aiempaan hanketyökokemukseen. Projektipäälliköltä edellytettiin toimintaympäristön tuntemusta, innovatiivista asennetta maseudun kehittämiseen, tuloshakuisuutta sekä kykyä vetää ja sitouttaa yritys- ja toimijaverkostot yhteiseen kehittämiseen.

Ennakoimaton riski kohdattiin hankkeen alkumetreillä maaliskuussa 2020 koronaepidemian mukaantuomien poikkeusolojen myötä. Ensimmäinen hankkeen aloitusseminaari (oppilaitokset, TE-hallinnot ja alueen työnantajat) hoiva-alan koulutusmallin suunnitteluun liittyen siirrettiin verkkoon huhtikuussa ja sen jälkeen jokainen suunnittelupalaveri toteutettiin Teams -yhteyden välityksellä. Tällä saattoi olla pieniä käynnistysvaikeuksia koulutussuunnittelun etenemisen alkuaiheeseen (johtuen monitahoisesta toimijajoukosta). Toisaalta etäkokousten vakiintuminen aiheutti paljon ajankäyttöön ja matkustamiseen liittyviä säästöjä kolmen maakunnan hankkeessa ja saattoi osaltaan jopa nopeuttaa koulutuksen toteuttamisen aloitusta.

Ehkä jonkin verran riskiä sisällön tuottamiseen ja hankkeen etenemiseen toi sidosryhmien suuri vaihtuvuus (myös ohjausryhmässä), mutta niistäkin selvittiin.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Ohjausryhmän koostui mukana olevien oppilaitosten-, TE-hallintojen, kuntien, hoiva-alan ja yrittäjähdistyksen jäsenestä. Ohjausryhmä oli henkilömäärältään iso hankealueen monimuotoisuudesta johtuen. Ohjausryhmän kokoukset pidettiin Teams-yhteyden avulla osin hybridi-kokouksina ja ehkä kaikki eivät itse ohjausryhmän kokouksissa saaneet riittävästi ääntänsä kuuluville.

Käytännön toteutuksessa erittäin moni ohjausryhmän jäsen on tukenut hanketta toimenpiteiden eteenpäin viemisessä. Oppilaitosten ja TE-hallinnon jäsenet ovat olleet tärkeitä linkkejä ylimatekunnallisessa yhteistyössä edustamiinsa organisaatioihin asioiden edistämiseksi ja isoista organisaatioista "oikeiden yhteyshenkilöiden" sitouttamiseksi hankkeen toimenpiteisiin. Ohjausryhmän oppilaitosjäsenet olivat korvaamaton tuki koulutusmallin suunnitteluun ja toteutukseen liittyen. Myös hoivatoimijoiden ja kuntajäsenten tuki ja mukanaolo koulutussuunnittelussa ja -toteutuksessa oli tärkeää erityisesti käytännönjärjestelyjen osalta.

Ohjausryhmäläisten merkitys myös hankeasioiden tiedonkulussa on ollut merkittävää. Ohjausryhmän kunta, yrittäjähdistys ja muut edustajat ovat aktiivisesti edistäneet hankkeen tapahtumista ja toiminnasta viestimistä ja toimijoiden aktivoimista omissa verkostoissaan muun muassa sosiaalisessa mediassa ja muissa kanavissa.

Hankkeen loppuraportti käytiin läpi ohjausryhmässä ja ohjausryhmän jäsenet olivat tyytyväisiä hankkeen toimintaan. Oppilaitokset antoivat kiitosta lähihoitajakoulutuspiilotista, jota he ovat mallintaneet muihinkin maakuntiin ja kuntiin. Oppilaitokset pitivät koulutuksellista tulosta myös hyvänä. Ohjausryhmässä koettiin, että hanke oli hyvin kohdennettu, ajankohtainen ja eteenpäin vievä. Hanke sai kiitosta myös rakkaasta otteesta hanketyöhön. Sidoryhmät olivat tyytyväisiä yhteistyöhön ja yhteistyötä yli kuntarajojen kiitettiin.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Hankkeen välitöntä kohderyhmää hoiva-alankoulutusmallin suunnittelun ja toteutukseen liittyen oli koulutuksessa aloittaneet opiskelijat ja välitöntä kohderyhmää alueen työnantajat, oppilaitokset ja TE-hallinnon/Elyjen edustajat. Koulutusmallin palaute kerättiin toukokuussa ja marraskuussa -21.

Oppilaitoksilta saatua palautetta: "Hankkeen rooli suunnittelu- ja toteutusvaiheessa oli suuri. Paikallisten työnantajien sekä kuntalaisten tuntemus oli iso etu koulutusta markkinoitaessa. Emme oppilaitoksina olisi mitenkään ehtineet tehdä sitä kaikkea markkinointia ja alkuvaiheen ohjausta sekä työnantajaverkoston rakentamista 4 kunnan alueella, jonka kaiken tässä hoiti hanke. Hankkeen koordinoitua on ollut arvokas apu koko pilotin ajan. Oppilaitoksilla on ollut paljon pohdittavaa ja ratkottavaa käytännön järjestelyissä ja itse koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa, joten on ollut helpottavaa, että kehittämistä on johdettu hankkeesta ja hankeraportoinnit, ohjausryhmät ym. on organisoitu hankkeelta. Hankkeen mukana olo on myös lempeästi pakottanut oppilaitokset jatkamaan mallin mukaista toimintaa niissäkin kohdissa, kun ehkä muuten olisi jo luovutettu. Hanke on tuonut tarvittavaa sitkeyttä vaikeisiin kohtiin."

"Opetustilojen järjestämisessä hankkeella oli iso rooli, että kuntien kanssa oli sovittu tilojen reunaehdoista ja maksuttomuudesta. Mikäli kunta ei sitoudu järjestämään opetukseen soveltuvia tiloja, paikallisen koulutuksen toteuttaminen on melko mahdotonta. Joutsan osalta kävi hyvä tuuri, kun paikkakunnalla oli vielä vanha terveyskeskus, joka voitiin antaa opetustilaksi."

"Tämä hanke on hyvin ajankohtainen. Kaikki reunaehdot ovat samassa tilanteessa ja tarvitaan koulutusratkaisuja, joilla saataisiin reunaehdot koulutettua osaavaa työvoimaa. Tämän ratkomisen käynnistynee toden teolla myös valtakunnallisella tasolla."

"Työvoimapula-aloilla ollaan kyllä todellisen haasteen edessä, kun samaan aikaan työelämäpainotteinen koulutus näyttyy ainoana ratkaisuna lisätä työvoimaa nopeasti ja työyhteisöjen resurssit (aika, jaksaminen, motivaatio) ohjaukseen ovat todella tiukilla. Arjessa törmäsimme opiskelijoiden osalta ihan työsuojelullisinkin haasteisiin, joissa juurisyytä oli riittämätön työntekijäresurssi, jota yritettiin paikata opiskelijalla. Jos opiskelijat joutuvat liian aikaisin kovaan puristukseen ja liian vastuullisiin tehtäviin suhteessa osaamiseensa, he eivät halua alalle töihin, vaan lähtevät etsimään uusia aloja."

"Gradian ja Salpauksen osalta on virinnyt myös syvempää benchmarkkausta mm. yhteisten opintojen käytänteiden kehittämiseksi. Hanke on tukenut oppilaitosten (Gradia, Salpaus ja Egedu) verkostoitumista ja mm. tiedonkulkua muidenkin koulutusmallien kehittämisestä."

Opiskelijakohderyhmältä saatua palautetta: Suuri osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli tyytyväisiä opintoihinsa. Koulutukseen hakeutumiseen vaikutti erityisesti, että koulutus toteutettiin paikallisesti. Paikallisuuden ohessa merkitystä oli myös sillä, että koulutukseen järjestettiin kuljetus ja osalla ei ole ajokorttia ja julkinen liikenne ei toimi reunaehdotusten välillä ja melko huonosti myös kaupunkiseudulle. Suurin osa vastaajista ilmoitti, ettei olisi osallistunut koulutukseen, jos sitä ei olisi järjestetty paikallisesti.

"Tämänhetkinen elämäntilanne ei olisi sallinut 5 kertaa viikossa koulunpenkillä esimerkiksi Lahdessa"

"Kiitos järjestämisestä. En muuten olisi lähtenyt opiskelemaan"

NELINVOIMAA.FI palvelu: Nelinvoimaa.fi palvelusta saimme koko hankkeen ajan hyvää palautetta sekä työnantajilta, että työnhakijoilta. Joustava palvelu, nopealla ja helpolla tavalla toi usein työnantajat ja työnhakijat yhteen erityisen helposti ja nopeasti. Alusta on nostonut positiivisesti esille alueen työpaikkoja ja yrittäjiä, mistä saimme myönteistä palautetta muun muassa paikallisilta yrittäjähdistyksiltä.

"Saimme heti rekrytoitua kaksi tarvitsemaamme henkilöä. Ilmoituksesta oli hyötyä, koska muita ilmoituksia ei ollut ja halusinkin panostaa paikalliseen työvoiman hakuun eli iso plussa tälle toiminnalle!"

"Saimme heti 3 puhelinsoittoa eli tästä oli hyötyä. Varmasti käytämme tätä kanavaa jatkossakin. Hyvin näytti siis toimivan!"

"Ilmoituksen jälkeen tuli heti 5 soittoa."

"Kiitti, nappasin yhden työn, jota en tiennyt edes haluavani" - työnhakija

Palaute Potkua yrittämisestä yrittäjäkoulutukseen osallistuneilta oli innostunutta. Uudenlaisella keskustelevalle, kokemuspohjaisella ja sparrauskenomaisella tulokulmalla saatiin nostettua hyviä vinkkejä yrittäjyydestä kiinnostuneille. Kevytyrittäjyys on helppo ja mutkaton tapa kokeilla oman yritysideoita toimivuutta myös työttömänä ollessa. Myös toteutuksessa mukana olleilta saatiin kiitosta uudenlaisesta yhteistyöstä ja tilaisuuksien koordinoinnista.

Pienten kuntien elinvoimaa- hankkeen Yrittäjähäppeniin 31.8.2021 osallistui n. 50 alueen yrittäjää, jotka ideoivat yhteistyön vahvistamista yli kuntarajojen. Saimme tilaisuudesta hyvää pohjaa tulevalle yhteistyölle. Osallistujat pitivät tilaisuutta hyvänä alkuna yhteistyölle, yhteistyötilaisuuksia toivottiin lisää ja järjestämisestä kiitettiin hanketta.

Pop Up ravintolapäivän avulla kannustettiin kokeilemaan yrittäjyyttä. Pop up- ravintolapäivään osallistui 10 pop up -kohdetta. Tapahtumasta kerättiin palaute, jonka mukaan kaikki vastanneet olivat tyytyväisiä tapahtumaan, sen markkinointiin ja asiakasmääriin. Vastauksia saatiin 8/10.

Muuta saatua palautetta hankkeen toiminnassa mukana olleilta:

"Kiitos! Hankkeessa tehdään nyt sellaista oikeaa kehitystyötä, josta on iloa ja apua meidän alueella. On ollut ilo olla mukana ja viedä teidän viestiä eteenpäin kunnassa." -alueen työllisyystoimija

"Kun näin Nelinvoimaa.fi-jutun Teuvo Järvisen halusta löytää toiminnalleen jatkajaa, herätteli se minussa kiinnostusta" -yrittäjyyttä aluksi pohtinut ja yrittäjäksi siirtynyt."

"Kiva hanke, joka omalta osaltaan elävöittää elämää maaseudulla ja saattaa ihmisiä yhteyteen toistensa kanssa." -Pop Up ravintolapäivän yrittäjäkokeilija

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Hankkeen toimepiteissä alueen toimintaympäristö huomioiden, kohderyhmänä ovat olleet kaikki työttömät, työttömyysuhanalaiset, yrittäjyydestä kiinnostuneet, sukupolvenvaihdosta suunnittelevat ja muut sidosryhmät sukupuoleen katsomatta.
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	x		Analysointiin ei käytetty ulkopuolista asiantuntijaa. Hoiva-ala on naisvaltainen ja ylimatekunnallisella, paikallisesti toteutettavalla hoiva-alan koulutuksella madallettiin näin erityisesti työttömien, työttömyysuhanalaisten tai alanvaihtoa suunnittelevien naisten työllistymistä koulutuksen avulla. Koulutuksen aloittaneista 90% oli naisia. Työvoimapulasta kärsivällä hoiva-alalla jo työskentelevät kokevat myös kuormittumista. Naisvaltaisen alan työolot paranevat koulutuksella saatavien lähihoitajien/ lisäresurssien myötä. Toisaalta alueen työttömistä nuorista, osatyökykyisistä ja ikääntyneistä pitkäaikaistyöttömistä enemmistö on miehiä. Ilman ammatillista koulutusta olevista myös enemmistö on miehiä. Toimintaympäristössä on avoimia työpaikkoja myös miesvaltaisilla aloilla teollisuudessa (puu-, puusepän-, metalli-, rakennus- ja kuljetusalalla) ja näillä aloilla koetaan myös työvoimansaataavuus ongelmia.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	x		Toimenpiteet rakennettiin sopimaan kaikille kohderyhmään kuuluville. Koulutusten ja tapahtumien markkinoinnissa huomioitiin, että markkinointi kannusti sekä miehiä ja naisia hakeutumaan koulutuksiin, tapahtumiin ja osallistumaan. Myös käytännön järjestelyissä kiinnitettiin huomiota siihen, että ne vastasivat sekä miesten, että naisten tarpeisiin. Lähellä lähihoitajakoulutukseen hakeutumiseen vaikutti positiivisesti se, että koulutus järjestettiin alueella. Se mahdollisti muun muassa pienten lasten vanhempia, yksinhuoltajina olevia naisia hakeutumaan koulutukseen. Myös järjestetty kuljetus lähipäiviin madalsi sekä miesten että naisten kynnystä osallistumiseen, koska mukana oli ajokortittomia ja alueella ei ole julkista liikennettä.

	Kyllä	Ei	Perustelu
			Sukupuolinäkökulma huomioitiin myös Nelinvoimaa.fi työnhakupalvelussa. Hakuilmoituksissa haettiin aina sopivaa henkilöä sukupuolesta ja iästä riippumatta. Koulutuksissa ja muissa hankkeen toimenpiteissä huomioitiin, että tekeminen kohdistui ja huomio miesten ja naisten tarpeet.

7.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väiillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	0	0	
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	0	
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	0	
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	0	0	
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	0	
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	9	9	Hanke tuki paikallisen elinkeinorakenteen kestävää kehittämistä lisäten alueen elinvoimaisuutta ja palveluiden saatavuutta alueella, jossa palvelut ja työpaikat vähenevät juuri työvoimansaataavuus ongelmien vuoksi. Hankkeen toteutuksessa hyödynnettiin myös alueellista asiantuntijuutta, paikallisia koulutuspalveluita, sekä myös ottamalla monipaikkaisesti asuvat mukaan hankkeen toteutukseen.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	10	10	Hanke kehitti, kokeili ja löysi uusia toimintatapoja työllisyyden edistämiseen ja työvoiman saatavuuteen uusien koulutusmuotojen avulla alueen toimintaympäristö huomioiden. Toiminnalla parannettiin keinoja työnhakijan työllistymiseen ja työvoiman saatavuuteen. Alueelliseen yhteistyöhön, työnantajan ja -tekijän kohtaamiseen kehitettiin uusi digiaikainen palvelumalli, jolla on erityisesti myönteistä vaikutusta paikallistalouden vahvistumiseen.
Liikkuminen ja logistiikka	6	6	Liikkuminen kaikissa hankkeen toimenpiteissä oli vähäistä, koska lähes koko hankkeen ylimatekunnallinen toiminta toteutettiin uudella tavalla etäyhteyksien avulla, muun muassa ylimatekunnallinen rekry Miitti teollisuustoimialalle. Hanke loi näiltä osin myös uutta toimintakulttuuria toteutuksessa mukana olevien välille. Hankkeen kohderyhmän liikkuminen kaupunkikeskuksiin väheni, kun koulutusta toteutettiin paikallisesti sekä lähipäivien, että työssäoppimisen osalta. Koulutuksen lähipäiviin järjestettiin yhteiskuljetus, jolla vähennettiin yksityisautoilua. Osa lähipäivistä toteutettiin myös etänä, jolloin kukaan (opiskelijat ja opettajat) eivät liikkuneet ja näiltä osin lisättiin myös vähähiilisyttä ja energiatehokkuutta.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	8	8	Hanke edisti elinvoiman lisäämisellä alueellista hyvinvointia ja kulttuurista kestävyttä. Alue/yritykset saivat uusia työntekijöitä. Työnhakijoille löytyi piilotyöpaikkojen myötä uusia työmahdollisuuksia. Yksilötasolla hyvinvointi lisääntyi monimuotoisempien työllisyys- ja koulutuspalveluiden ansiosta, jotka edistivät työllistymistä. Alueen työllisyyskehitystä seurattiin koko hankkeen ajan. Mukana olevien kuntien työllisyysaste parani ja oli keskitasoa parempi verrattuna maakuntien keskiarvoon.
Tasa-arvon edistäminen	9	9	Hanke edisti reunakuntien palveluiden saatavuutta ja lisäsi pienten kuntien asukkaiden tasa-arvoa verrattuna keskuskuntiin, jonne palvelut ovat jo lähes täysin keskittyneet. Toimenpiteet lisäsivät yksilötasolla haja-asutusalueella ja pitkien etäisyyksien päässä asuvien työttömien tasa-arvoa palveluiden saatavuudessa. Hanke

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väiillinen vaikutus	
			edisti sukupuolten välistä tasa-arvoa, tuomalla esiin työmahdollisuuksia naisvaltaiselta hoiva-alalta ja miesvaltaisilta teollisuusaloilta. Lähellä lähihoitajaksi koulutusmallin markkinoinnissa kohderyhmänä olivat kaikki hoiva-alasta ja maaseudun asumismahdollisuuksista kiinnostuneet sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta. Erityisesti myös naisia kannustettiin yrittäjyyteen.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	5	5	Hanke vahvisti yhteiskunnallista ja kulttuurista yhdenvertaisuutta, koska hankkeen asiakkaina olivat laajasti kaikki sukupuoleen, ikään, etniseen taustaan tai muuhun tekijään katsomatta. Yrittäjäkoulutuksissa jo alueella toimivat yrittäjät toimivat yritystoimintaa vasta suunnittelevien mentorina. Myös monipaikkaisten aktivointi alueen toimintaan, työvoiman saatavuuteen ja työllistämiseen liittyvien toimenpiteiden ja yrittäjyyden edistämiseen lisäsi yhdenvertaisuutta alueella.
Kulttuuriympäristö	5	5	Kulttuuriympäristö säilyy elinvoimaisena alueella sijaitsevien toimijoiden ja asukkaidensa ansiosta. Hankkeena toimenpiteiden avulla tähdättiin palveluiden säilymiseen ja asukkaiden pysymiseen/lisääntymiseen alueella, jolla on merkitys kulttuuriympäristöön ja asutukseen säilyvyyteen. Lähellä lähihoitajakoulutuksessa hyödynnettiin kuntien sotekiinteistöjä ja olemassa olevia perusopetuksen tiloja.
Ympäristöosaaminen	2	1	Hankkeen toimenpiteissä ja koulutus suunnittelussa pyrittiin vaikuttamaan vastuullisten toimintamutojen kehittämiseen ja ympäristötietoisuuteen esim. opiskeluun ja työpaikkaliikkumisen osalta järjestämällä koulutuksiin ja muihin hankkeen tilaisuuksiin yhteiskuljetuksia.

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeesta tiedotettiin monikanavaisesti. Tiedotusta tapahtui useiden www -sivujen, sosiaalisen median, printtimainonnan, uutiskirjeen, face to face -markkinoinnin, sähköpostien sekä lehtitiedotteiden kautta. Hanke sai mediajulkisuutta paikallisesti melko runsaasti.

Hankkeesta tehtiin juttuja n. 30 kpl, joista televisioon (Yle Uutiset Häme), radioon (Yle-Häme, Yle Keski-Suomi, Radio Mikkelä) n. 20 paikallislehdissä, 8 digijulkaisua, muiden tahojen somepostauksia hankkeesta/hanketapahtumista ja n.6 muuta juttua (mm. kuntien palveluoppaat). Facebookissa postauksia on jaettu aktiivisesti.

Some:

- 4H Suomi
- Solmu-hankkeen blogissa vieraskynäkirjoitus
- Polirural – Pienten kuntien elinvoimaa- hanke esitellään hyvänä käytänteenä osana kansainvälistä PoliRural hanketta
- Hankkeen päätyttyä 1080 seuraajaa Facebookissa – postauksia jaettu aktiivisesti Facebookissa
- 300 seuraajaa Instagramissa – enenevästi seuraajia
- Hankkeen tapahtumiin osallistuneet ovat postanneet tapahtumista
- Kuntien viestintävastaavat ovat jakaneet postauksia somessa
- Kuntien www-sivuilla tiedotteita 12 kpl/kunta

Paikallislehdet/maakuntalehdet printti (ilmestyy myös verkkolehtenä)

- n.20 juttua paikallislehdissä (Joutsan Seutu -Joutsa, Lähilehti -Hartola/Sysmä, Pitäjänuutiset -Pertunmaa/Mäntyharju)
- 2 juttua Itä-Häme (Heinolan paikallislehti)
- 1 juttu Länsi-Savo
- 1 juttu Etelä-Suomen Sanomat

Ilmajakelulehdet (myös verkossa)

- Heinolan Uutiset

Digijulkaisut:

- 4 juttua Yle Uutisissa, yle.fi (paikalliset)
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian uutisissa
- Pertunmaan kunnan DigiKaskivalkeat
- Joutsan kunnan tiedotuslehti verkossa

Kuntien palveluoppaissa juttuja x 2 sekä Joutsan tiedotuslehdessä

TIEDOTTAMISEN KEINOJA:

WWW -SIVUT

Hankkeen omien sivujen, Nelinvoimaa.fi, kautta hankkeesta tiedotettiin ajankohtaisissa. Nelinvoimaa -palvelussa (1.8.20-27.11.21) kävijöitä on ollut 53 961. Omat sivut toivat hankkeelle näkyvyyttä, uskottavuutta ja helpottivat tiedottamista. Nelinvoimaa-palvelussa julkaistavien työpaikkailmoitusten osalta merkittävien markkinointityö tapahtui henkilökohtaisten kontaktointien kautta. Enenevästi kuitenkin myös hankkeeseen päin oltiin yhteydessä.

Hankekuvaus ja hankkeen uutiskirjeet ovat nelinvoimaa-palvelussa omana osionaan (Tietoa hankkeesta). Hankkeesta on pysyvät tiedotteet kuntien www-sivuilla (Hartola, Joutsa, Pertunmaa, Sysmä). Kuntien viestintävastaavat lähtivät yhteistyöhön kiittävästi mukaan. Jokaisen kunnan www-sivuilla julkaistiin 12 eri tiedotetta.

SOSIAALINEN MEDIA

Facebook-sivuilla on tehty aktiivista tiedottamista hankkeesta (1080 seuraajaa) ja luotu tapahtumia. Postauksia on jaettu useasti myös jokaisen kunnan "puskaradioihin". Lisäksi postauksia/mainoksia jaettu muihin ryhmiin (22 eri ryhmää). Maksettua mainontaa 4 krt pienellä budjetilla (11.6.-16.6.2020/ 3.4.-8.4.2021/ 9.4. -13.4.2021/ 22.-26.10.2021). Instagram (170 julkaisua/300 seuraajaa). Kuntien yhteyshenkilöt jakoivat mainoksia/tiedotteita kuntien somessa.

Sosiaalisen median tavoittamiseen oltiin tyytyväisiä ja sen tuomaan julkisuuteen. Hanketta lähestyttiin myös messangerin kautta ja postaukset saivat reagoiteja. Hanke sai positiivista palautetta näkyvyydestä kuntien puskaradioissa hankkeen ajankohtaisissa asioissa sekä alueen työpaikkojen näkyväksi tekemisessä.

UUTISKIRJE

Uutiskirje lähetettiin 10 kertaa. Uutiskirjeen (Creamailer) kautta tiedotettiin ajankohtaiset asiat tiiviissä paketissa sidos- kuin kohderyhmillekin. Sisältöä jaettiin myös Facebookissa ja Nelinvoimaa -palvelun ajankohtaisissa. Kaikki Uutiskirjeet olivat luettavissa Nelinvoimaa-palvelusta sekä Hartolan kunnan www-sivuilta. Viimeisimpiä uutiskirjeitä lähetettiin n. 620 henkilölle. Uutiskirje lähetettiin mm. uutiskirjeen kotisivujen kautta tilanneille (41 kpl), ohjausryhmälle, kuntien valtuustoon valituille, kuntien yrittäjille, työllisyystoimijoille, oppilaitosten edustajille, TE- hallinnon yhteyshenkilöille, hoivatyönantajatahoille. Uutiskirjeen tavanomainen avausprosentti julkisella sektorilla on 30–40 % (Creamailerin tilastotieto) – samaa avausprosentti myötäili hankkeella.

TIEDOTTEET LEHTIIN

Tiedotteita lähetettiin 7 kertaa maakunta- ja paikallislehtiin ja alueen muille medioille ja Maaseudun Tulevaisuudelle – yhteensä 42 kappaletta.

PRINTTIMAINONTA

Jokaisen kunnan (Hartola, Joutsa, Pertunmaa, Sysmä) kunnanvirastoilla (4) oli hankejulistet nähtävillä.

Jokaisessa paikallislehdessä (Pitäjän uutiset, Lähilehti, Joutsan Seutu) on ollut kahdeksan (8) maksettua mainosta (yht. 24 kpl).
- Lähihoitajakoulutuksen ennakkomainonta, Lähihoitajakoulutus -infot, Nelinvoimaa-palvelu, Virtuaalimiitti, Pop up – ilmoittautumismainos, Pop up- tapahtumamainos, Yrittäjähäppeninki, Yrittajakoulutus

Itä-Hämeessä kuusi (6) maksettua mainosta .
- Lähihoitajakoulutus, Virtuaalimiitti, Nelinvoimaa, Pop up -tapahtumamainos, Yrittäjähäppeninki, Yrittajakoulutus

Kauppojen ilmoitustauluilla ilmoitettiin hankkeen tapahtumista/koulutuksista.

Kuntien palveluoppaassa hankkeen mainos oli kaksi kertaa (Sysmä, Pertunmaa, Hartola) sekä Joutsan kunnan tiedotuslehdessä.

Etuna pienillä paikkakunnilla on pienet paikallislehdet, joiden kautta juttuja syntyy helpommin ja tiedotteita julkaistaan paremmin verrattuna maakunta- ja valtakunnallisiin lehtiin.

Sanomalehtien merkitys esim. lähihoitajamarkkinoinnissa (2/15) ja pop up- tapahtumassa (1/8) ei ollut kyselymme mukaan kovin suuri. Sen sijaan printtimainonnan merkitys tapahtumien näkyvyydessä saattoi olla jo merkittävämpi. Yrittajakoulutuksessa prnttimedia nousi parhaiten esiin.

SÄHKÖPOSTI TIEDOTTAMINEN

Sähköposteja/ tiedotteita lähetettiin ohjausryhmälle, toisille hankkeille (Tukirinki, Solmu, Mahdollisuuksia ja Massia), järjestöille (SPR, 4H), avainhenkilöille riippuen kulloisenkin tavoitteen sidosryhmistä (Esim. elinkeinokoordinaattorit, hoiva-alan työnantajat, palvelujohtajat, työllisyystoimijat, yrittäjähdistysten puheenjohtajat).

Henkilökohtaisten sähköpostien laittaminen koettiin hyödylliseksi ja vei viestinnän helpoimmin perille (vastausprosentti, kontaktien syntyminen).

FACE TO FACE - JALKATYÖ

Hankkeesta tiedotettiin yritysvierailuilla, blogihaastatteluissa ja työpajakäynneillä. Myös jokaisen kunnan (Hartola, Joutsa, Pertunmaa, Sysmä) kunnanvaltuustossa vierailtiin kertomassa hankkeesta. Hanke tapasi säännöllisesti Tukirinki -hankkeen ja Jokitupa -hankkeen työntekijöitä ja alueen työllisyyskoordinaattoreita.

Lähihoitajakoulutuksen näkyvyys sosiaalisessa mediassa, paikallisissa lehdissä ja kuntien nettisivuilla sekä TE-keskuksen suoran lähestymisen kautta tavoitti kiinnostuneita runsaasti. Koulutusmalli kiinnosti myös mediaa paikallislehtien ja -julkaisujen lisäksi mm. Itä-Häme, Länsi-Savo sekä Yle julkaisivat siitä artikkeleita ja Ylen Hämeen alueuutiset tekivät siitä jutun.

Hankealueen teollisuustyönantajien vaikea rekrytointitilanne innosti järjestämään virtuaalisen rekrytointitilaisuuden. Virtuaalimitin <https://toimistot.te-palvelut.fi/kaikki-tapahtumat/-/ely-calendar/DWQ5DHFbCAMS/event/43292348> tiedottaminen hoidettiin yhdessä Keski-Suomen TE-toimiston kanssa. Myös Hämeen TE-toimisto ja Etelä-Savon TE-toimisto mainostivat tilaisuutta (mm. tiedottivat työttömille työnhakijoilleen). Miittiä varten teetettiin myös mainosvideo. Myös sanomalehtimainontaa käytettiin. Tilaisuuden jälkeen teetettiin videot rekrykohteisiin, mitkä julkaistiin Nelivoimaa- palvelussamme ja jaettiin somessa useaan eri ryhmään sekä työnantajat saivat ne käyttöönsä. Miittiin osallistuneet työpaikat saivat prosessin päätteeksi työhakemuksia sekä palkattua työvoimaa, joten katsomme tiedottamisen onnistuneen.

Pop up- tapahtumaa markkinoitiin yhdessä Toivakan-Joutsan 4H:n kanssa. Hanke mainosti tapahtumaa somen lisäksi lehdissä (Itä-Häme, Lähilehti, Pitäjänuutiset sekä Joutsan Seutu), uutiskirjeessä, ilmoitustauluilla sekä jokaisen kunnan kotisivuilla sekä lähetti lehtitiedotteita. Osallistujat tekivät myös omaa mainontaa sosiaalisessa mediassa ja yksi pop up -paikoista mainosti myös itsenäisesti sanomalehdessä. Pop up -tapahtumassa toteutui 10 ravintola-kahvilaa. Asiakkaita kävi 20–250 välillä. Tapahtumien osallistujamäärät vastasivat odotuksia.

Yrittäjähäppäeninki Yrittäjätapahtumaan osallistujia tuli n. 50 (lehtimainokset, uutiskirje, yrittäjähdistysten kautta, some, sposti...)

Yrittäjäkoulutukset

Tärkeässä osassa osallistujien mukaan saamisessa pienillä paikkakunnilla on henkilökohtainen innostaminen joko hankkeen tai sidosryhmien kautta. Odotusten mukaisesti pelkkä tiedottaminen julkaisuissa ei riitä. Tarvitaan paljon henkilökohtaisia kontakteja ja sidosryhmätoimintaa, jotta tapahtumiin tulee osallistujia.

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

Toteutuiko hankkeen aikana suunniteltu tai toteutuksen aikana löytynyt yhteistyö muiden hankkeiden tai toteuttajien kanssa? Miten yhteistyö tuki toteutusta?

Yhteistyö toimi hyvin Heinola-Hartola-Sysmä alueella toimivan Jyränkölä settlementin Tukirinkihankeen kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Pertunmaan Jokitupa (ESR) hankkeen kanssa ja Toivakka-Joutsan 4H -yhdistyksen Mahdollisuuksia ja massia (ESR) hankkeen -kanssa.

Yhteistyötä tehtiin viestinnässä koko hankkeen ajan Mikkelin seudun Solmu -hankkeen kanssa.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Hankeaineiston säilytyksestä ja arkistoinnista huolehtii Hartolan kunta.

Yhteystiedot: Hartolan kunta, Kuninkaantie 16, 19600 Hartola. Yhteyshenkilö: Jarkko Seppälä, kunnanjohtaja. jarkko.seppala@hartola.fi puh. 044-7432217

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

Lomake jätetään järjestelmässä viranomaiskäsitteilyyn vahvasti tunnistautuneena valtuudella Rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu ja käsittelyyn jättäminen. Tämä korvaa perinteisen allekirjoituksen. Paperilomaketta ei allekirjoiteta käsin eikä sitä lähetetä postitse viranomaiselle

S21906 Pienten kuntien elinvoimaa

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman toteuma

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	% nettokustannuksista
1. Palkkakustannukset	107 451,13	Kuntien rahoitus: ulkopuolinen rahoitus	42 090,00	27,98
2. Flat rate	42 980,46	Kuntien rahoitus: tuensaajan omarahoitus	9 404,49	6,25
Kustannukset yhteensä	150 431,59	Yhteensä	27 490,31	18,27
Nettokustannukset yhteensä	150 431,59			
		Rahoitussuunnitelma yhteensä	56 120,00	
Kustannusarvio yhteensä	224 420,00			